

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 267 din 14.06.2023

Dosar nr: 170/2021

Petiția nr: 1877/10.03.2021

Petent: Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre

Reclamat: ...

Obiect: Petenta reclamă o postare a părții reclamate pe pagina de socializare Facebook, mesaj ce aduce grave atingeri dreptului la demnitate a minorității maghiare din România.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1. Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre cu sediul în Mun. Sfântu Gheorghe, Jud. Covasna și adresa de comunicare a actelor de procedură la adresa din Mun. Sfântu Gheorghe, Str. Martinovics Ignac nr. 2, Jud. Covasna

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. ... cu adresa de comunicare a actelor de procedură la PSD – Satu Mare cu sediul în Satu Mare, Str. Ștefan cel Mare, nr. 3-5, Jud. Satu Mare

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4. Prin adresa nr. 1877/ 26.04.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 3170/ 26.04.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului Sars-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 23-24 la dosar).

5. Părțile nu au comunicat puncte de vedere, note sau concluzii scrise și nici alte înscrisuri la dosar.

6. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentei

7. Petenta sesizează Consiliul cu privire la presupusa faptă de discriminare apărută ca urmare a publicării de către partea reclamată, în data de 03.03.2021, a unei postări publice, acest mesaj fiind considerat discriminatoriu la adresa minorității maghiare din România.

8. În fapt, petenta arată următoarele:

8.1 În data de 03.03.2021, reclamatul a postat pe pagina sa de socializare un mesaj legat de votarea bugetului pentru anul 2021 în Parlamentul României. Petenta apreciază că acest mesaj este unul cu accente clare de rasism și are scopul de a incita la ură față de liderii de etnie maghiară.

8.2 Mesajul postat sună în felul următor:

„Căpeteniile hoardei UDMR-iste se comportă în continuare ca niște urmași ai hunilor lui Atilla, fără să le pese că lovesc în oameni nevinovați, care au ghinionul iohanist să trăiască într-o perioadă sinistă, cu UDMR la guvernare. Deși nu sânt un partid politic, ca restul formațiunilor parlamentare, și au doar o roabă de voturi, neo-hunii udemerști din Parlament au votat bugetul mizerabil al guvernerului Cîțu, adică au luat banii din alocațiile și pensiile a milioane de copii și de bătrâni. Inclusiv copii și bătrânii maghiari, dintre care marea majoritate sânt oameni de treabă, care nu trebuie confundați cu șefii udemerști, adică cu gașca de profitori mizerabili care îi manipulează de 30 de ani. Rușine să vă fie, hunilor în costum și grofilor nesătui!”

9. Petenta consideră că acest comportament al reclamatului, manifestat în acest sens pe pagina sa de socializare, în mod public și care este vizibil în acest fel mai multor milioane de oameni, dar care a apărut și în cotidianul online, nu poate fi calificat altfel decât ca unul al cărui scop imediat este incitarea publicului la ură și/sau la discriminare în detrimentul unor categorii de persoane, în speță, împotriva cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România și în principal al liderilor de etnie maghiară. Se apreciază că prin această postare se creează o atmosferă dezagreabilă la nivelul comunității maghiare.

10. Petenta consideră că agravează această situație și faptul că reclamatul are calitatea de deputat în cadrul Parlamentului României, având în vedere că în această situație un astfel de mesaj este menit să ajungă la un public mai larg.

11. În continuarea expunerii, petenta apreciază că în această perioadă dificilă, prin care trece și România, un deputat, în loc să caute soluții pentru instaurarea unei balanțe ferme și viabile între diferitele comunități ale țării și să le reprezinte pe acestea cu cinste și cu echidistanță, adâncește conflictul dintre cetățenii minoritari și majoritari deoarece mesajul direct al unei postări de acest gen este că liderii de etnie maghiară nu muncesc în favoarea cetățenilor ci “au luat banii din alocațiile și pensiile a milioane de copii și bătrâni”.

12. De asemenea, petenta readuce în discuție manifestarea reclamatului când, la o dată anterioară, printr-o postare făcută pe pagina sa de Facebook s-a scandalizat pe seama maghiarilor spunând: *„Urmașii hunului Atilla au pus mâna pe tot județul Satu Mare. Astăzi UDMR a obținut și postul de prefect al județului Satu-Mare. Asta după ce în septembrie au câștigat atât primăria orașului Satu-Mare, cât și președinția Consiliului Județean Satu Mare. Acum au totul! Cotropitorii întodeauna iau totul! Ori prin forță, ceea ce aici nu e cazul, ori prin pasivitatea locuitorilor țării cotropite, în cazul nostru Satu-Mare,*

ori prin trădări la cel mai înalt nivel. În cazul nostru putem vorbi de ambele variante. Refuzul celor doi trădători de județ, respectiv Albu și Cozma, de a forma o coalitie românească, propusă de PSD Satu-Mare, a dus la această stare de fapt. Adică un grup infracțional organizat, pe nume UDMR Satu Mare, condus de ..., sufocă și cotopește tot județul. Acum au și prefect!

Rușine trădătorilor de neam și țară, în frunte cu ..., ..., ..., ..., ... și ...! Rușine, ... și ..., locul vostru e la lada de gunoi a istoriei...și locul vostru, ... și ..., e la pușcărie! P.S: De asta o sa ma ocup personal, hoților!”

https://www.stiripesurse.ro/radu-cristescu-udmr-satu-mare-grup-infracțional-organizat_1623920.html

13. Petenta consideră că prin asemenea manifestații, care sunt adesea întâlnite în ultima perioadă, se dezinformează grosolan și se instigă împotriva maghiarilor, iar acest fapt dovedește că reclamatul nu dorește ca cetățenii statului să aibă o viziune clară despre ceea ce se întâmplă și nici ca diferitele etnii ale țării să conviețuiască în pace.

14. Petenta apreciază că într-un stat democratic, în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului, dreptul la identitate și altele asemenea sunt garantate de lege, este inadmisibil ca un parlamentar să recurgă la mijloace politice susceptibile de a dezbină societatea. Reclamatul, ca și parlamentar, deși are obligația de a nu fi de rea-credință și să nu îndemne la ură rasială sau națională, și-a exercitat drepturile în mod excesiv, a depășit limitele rezonabile prevăzută de lege, realizând starea de fapt descrisă la art. 15 din OG nr. 137/2000.

15. În continuarea expunerii, petenta arată că prin manifestările de acest gen se încalcă prevederea legală pe care se întemeiază în principal această plângere și se încalcă Constituția României, fiind interzise de lege (art. 30 alin. 7 din Constituție) îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, incitarea la discriminare, la violență publică, precum și manifestările contrare bunelor moravuri.

Legile în vigoare interzic exercitarea în mod abuziv a drepturilor conferite de lege. Niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătăma sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe.

Este în lumina reglementărilor în vigoare, a jurisprudenței CEDO și a constatărilor doctrinare, indiscutabil că faptul săvârșit, constând în postarea unor asemenea mesaje, are caracter antijuridic, ilicit, care trebuie sancționat ca atare.

16. În ceea ce privește scopul afirmațiilor, petenta consideră că este evident faptul că acestea au fost spuse în vederea creării unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare și ofensatoare. Dacă reclamatul ar fi avut un alt scop decât cel al creării unei atmosfere de intimidare și rasism, ar fi formulat un mesaj decent, fără să discrediteze, să degradeze liderii maghiari spunând că sunt "ca niște urmași ai hunilor lui Atila, fără să le pese că lovesc în oameni nevinovați".

17. În concluzie, petenta apreciază că se poate conchide că există vinovăția ca element constitutiv al răspunderii contravenționale a părții reclamate, în calitate de deputat, contravenția de la art. 15 din OG nr. 137/2000 fiind clar săvârșită cu intenție directă. Se apreciază că fapta săvârșită de reclamat corespunde modelului abstract prevăzut în norma de incriminare de legiuitor atât sub aspect obiectiv cât și sub aspect subiectiv. Din aspectele mai sus prezentate ipso facto decurge existența răspunderii contravenționale a reclamatului.

18. În drept, petenta invocă prevederile:

- art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2), art. 6, art. 16 alin. (1) și art. 30 alin. (6) din Constituția României,

- art. 2 alin. (1) și art. 2 alin. (4) din OG nr. 137/2000

- art. 15 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil:

- art. 15 din OG nr. 137/2000

- Decizia nr. 1972/2010 a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care se statuează că: „Este legală hotărârea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin care s-a dispus aplicarea unei amenzi contravenționale pentru publicarea [unor mesaje] care promovează intoleranța și care încalcă dreptul la demnitate al persoanelor aparținând unei anumite comunități, având în vedere art. 2 alin. (4) și art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată, prin care este stabilită răspunderea contravențională pentru orice comportament care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate ori acel comportament manifestat în public de instigare la ură rasială sau națională, care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere ostile, degradante unilaterale, sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată

- Prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale.

19. Petenta consideră că postările reclamatului aduc grave atingeri dreptului la demnitate a minorității naționale maghiare din România, și prin urmare, fapta săvârșită întrunește elementele constitutive ale contravenției reglementate de art. 15 raportat la art. 2 alin. (2) și (5) din OG nr. 137/2000.

20. Pentru motivele expuse, petenta solicită: constatarea și sancționarea de către CNCD a faptei discriminatorii comise de reclamat în calitate de deputat, constând în afirmațiile făcute pe pagina de socializare, precum și aplicarea prevederilor art. 26 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, în vederea sancționării demersurilor discriminatorii în acest caz.

21. În susținerea celor menționate în petiție, petenta a atașat la dosar următoarele înscrisuri: statutul asociației, planșe foto cu conținutul postării reclamate (filele 10-22 la dosar).

Susținerile părții reclamate

22. Partea reclamată nu a depus la dosar un punct de vedere, note/concluzii scrise sau alte înscrisuri.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României:

- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1

- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

23. **În fapt**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare fiind supuse analizei postările părții reclamate la adresa cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România și a liderilor de etnie maghiară, efectuate prin intermediul rețelei de socializare Facebook și preluate de presa locală, declarații care conțin posibile afirmații cu conținut discriminator și posibile acuzații denigratoare la adresa minorității maghiare și a liderilor politici maghiari.

24. **În drept**, examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care declarațiile postate de reclamat, mesajul transmis de aceste postări către public, precum și eventuale comentariile survenite pe marginea postărilor, ar fi putut aduce atingere dreptului la demnitate al cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România, prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

25. În soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;

➤ art. 2 alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare OG nr. 137/2000).

26. Pe fond, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părții reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

27. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) prin care s-a stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz în parte adus la cunoștința CNCD.

28. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

29. Prima cerință, cea a *existenței unei prevederi legale*, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2, alin. (8) din OG nr. 137/2000 potrivit căruia „*prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație*”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

30. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane.

31. Protecția demnității unei personae sau a unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile din mesajele postate, obiect al prezentei sesizări, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic, ori
- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane legat de apartenența la un grup – astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

32. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

33. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „*este necesară într-o societate democratică*”.

34. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „*relevante și suficiente*” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „*nevoi imperioase*” („*pressing social need*”).

35. Identificarea unei „*nevoi imperioase*”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „*nevoi imperioase*” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „*margină de apreciere*” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „*nevoi sociale presante*”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

36. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv în analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care sunt redate cele ce urmează:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilită în mod convingător;

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități.

37. În scopul de a determina dacă substraturile declarațiilor publicate și a mesajului comunicat prin aceste declarații distribuite de partea reclamată prin intermediul rețelei de socializare Facebook (obiect al prezentei sesizări), constituie instigare la ură prin care se încalcă dreptul la demnitate al minorității maghiare din România, Colegiul director va examina: *obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autorul articolului publicat.*

Obiectivul urmărit de reclamată

38. Obiectivul urmărit de partea reclamată este important: a dorit aceasta să

disemineze prin publicarea opiniei sale în declarație și informarea publicului cu privire la un subiect ori a dorit să prezinte minoritatea maghiară și liderii acesteia într-o ipostază degradantă?

În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

39. Colegiul director apreciază că, în speță, declarațiile părții reclamate postate prin intermediul paginii de socializare Facebook au avut rolul de a informa publicul cu privire la activitatea liderilor politici reprezentanți ai minorității maghiare din România, din prisma calității acestora, scopul fiind să indice unele elemente individualizate din perspectiva activității politicianiste a acestora.

Contextul în care a fost făcută afirmația

40. Afirmațiile au fost făcute în declarații postate de partea reclamată prin intermediul site-ului de socializare Facebook, la data de 03.03.2021 și în luna februarie 2022 - mesaj preluat parțial de presa locală prin cotidianul online, care a publicat un articol la data de 02.02.2021.

41. Partea reclamată își exprimă propria opinie la adresa liderilor politici de etnie maghiară și a activității politice a acestora, în ceea ce privește o anumită atitudine și conduită din partea lor, scopul fiind exprimarea unor păreri proprii privind modalitatea de acțiune a acestor lideri care duc o activitate politică orientată spre realizarea unor anumite interese.

42. Astfel, Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică cu privire la opțiunea părții reclamate, neaducând atingere cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România dintr-o anumită latură contextuală, conținutul declarațiilor fiind considerat unul politic, cu adresare către liderii politici reprezentanți ai minorității maghiare din România.

Conținutul afirmației

43. Partea reclamată a postat în data de 03.03.2021, prin intermediul paginii de socializare Facebook, unele declarații care prezintă un punct de vedere perceput ca politic, materialul postat fiind susținut la nivel propriu de către autor.

Declarațiile postate de partea reclamată:

„Căpeteniile hoardei UDMR-iste se comportă în continuare ca niște urmași ai hunilor lui Atilla, fără să le pese că lovesc în oameni nevinovați, care au ghinionul iohanist să trăiască într-o perioadă sinistă, cu UDMR la guvernare. Deși nu sânt un partid politic, ca restul formațiunilor parlamentare, și au doar o roabă de voturi, neo-hunii udemerști din Parlament au votat bugetul mizerabil al guvernerului ..., adică au luat banii din alocațiile și pensiile a milioane de copii și de bătrâni. Inclusiv copii și bătrânii maghiari, dintre care marea majoritate sânt oameni de treabă, care nu trebuie confundați cu șefii udemerști, adică cu gașca de profitori mizerabili care îi manipulează de 30 de ani. Rușine să vă fie, hunilor în costum și grofilor nesățui!”

44. O altă declarație a reclamatului, postată pe pagina de socializare Facebook în luna februarie 2021, a fost preluată parțial de presa locală, articolul apărând în data de 02.02.2021 în cotidianul online, cu titlul *Deputatul ...: UDMR Satu-Mare = Grup infracțional organizat*.

Urmașii hunului Attila au pus mâna pe tot județul Satu Mare. Astăzi UDMR a obținut și postul de prefect al județului Satu-Mare. Asta după ce în septembrie au câștigat atât primăria orașului Satu-Mare, cât și președinția Consiliului Județean Satu Mare. Acum au totul! Cotropitorii întodeauna iau totul! Ori prin forță, ceea ce aici nu e cazul, ori prin pasivitatea locuitorilor țării cotopte, în cazul nostru Satu-Mare, ori prin trădări la cel mai înalt nivel. În cazul nostru putem vorbi de ambele variante. Refuzul celor doi trădători de județ, respectiv ... și ..., de a forma o coaliție românească, propusă de PSD Satu-Mare, a dus la această stare de fapt. Adică un grup infracțional organizat, pe nume UDMR Satu Mare, condus de ... și ..., sufocă și cotopește tot județul. Acum au și prefect!

Rușine trădătorilor de neam și țară, în frunte cu ..., ..., ..., ... și ...! Rușine, ... și ..., locul vostru e la lada de gunoi a istoriei...și locul vostru, ... și ..., e la pușcărie! P.S: De asta o sa ma ocup personal, hoților!”

45. Cu privire la comentariile publicului cititor nu se poate face o analiză deoarece, din probele depuse de petentă nu se pot observa reacțiile, comentariile și distribuiri la postările publicate de partea reclamată și nu se poate aprecia dacă acestea produc o atmosferă dezagreabilă la nivelul comunității maghiare sau sunt jignitoare la adresa cetățenilor români aparținând minorității maghiare din România sau la adresa persoanelor menționate, lideri politici de etnie maghiară.

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor

46. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului textului din care rezultă declarațiile supuse controlului este determinantă. Autorul declarațiilor postate este politician, fiind deputat ales din partea PSD, cu o carieră politică în legislatura 2020-2024, fiind o persoană apreciată și implicată în comunitatea din care face parte.

47. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar, în mod deosebit, are un caracter indispensabil pentru persoanele care sunt în categoria politicianilor, formatorilor de opinie, cu o vastă activitate în domeniul politic. Este esențial pentru aceste persoane să evite comentariile care pot răspândi și pot conduce la creșterea intoleranței atunci când se exprimă în spațiul public.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

48. Colegiul director urmează a analiza modul în care au fost făcute afirmațiile și comentariile din postarea respectivă.

Declarațiile părții reclamate postate pe rețeaua de socializare Facebook și preluate apoi de presa locală au un subiect abordat din punct de vedere politic. Deși afirmațiile nu au fost de o manieră tocmai potrivită în context, cu privire la subiectul abordat, mesajul postat prezintă o percepție personală a autorului, surpinsă din perspectiva acestuia, reclamatul prezentând un punct de vedere și susținând la nivel propriu anumite critici adresate preponderent formațiunii politice, care, în calitate de lideri ai comunității pe care o reprezintă își arogă și își asumă criticile politice. În declarația postată, reclamatul face referire inclusiv la copii și persoanele vârstnice aparținând minorității maghiare, care sunt manipulați de formațiunea politică ce îi reprezintă, în contextul prezentat nefiind primordial criteriul etnic ci caracterul politic al formațiunii. Declarațiile sunt subiective, criticile la adresa liderilor maghiari și a formațiunii politice fiind prezentate din prisma

proprie a autorului, așa cum a considerat acesta că este de interes pentru următorii săi, care constituie un public restrâns.

49. Colegiul director apreciază că exprimările folosite și mesajul transmis prin textul postat nu sunt dintre cele mai favorabile însă declarațiile din postarea reclamatului nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, **încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.**

50. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care aceasta o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, *chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se „hrănește” din libertatea de exprimare* (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un autor cunoscut/o persoană politică, opiniile formulate având un larg impact.

51. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit, caz în care nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele cu activitate în domeniul politic ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

52. În luarea deciziei Colegiul director se raportează la art. 30 din Constituția României care asigură libertatea de exprimare și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți.

O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul identificat de petentă, respectiv criteriul etnic. Cerința manifestării comportamentului părții reclamate în public, de natură a aduce atingere demnității îndreptat împotriva cetățenilor români aparținând minorității maghiare și legat de apartenența acestora la un anumit demers sau convingere, nu este îndeplinită în cauză.

Afirmațiile reclamate au avut în vedere descrierea unor anumite categorii de activități politice și, respectiv portretizarea celor care fac parte dintr-o anumită formațiune politică, criticile fiind direcționate către formațiunea politică și nu către formațiunea etnică din care fac parte acești lideri. Conținutul declarațiilor este unul politic, exprimarea fiind una mai permisivă în ceea ce privește declarațiile politice.

Concluzii

53. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și

crediințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

54. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică (CEDO, Lingens c. Austriei).

55. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

56. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. Exprimarea liberă a opiniilor reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

57. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de partea reclamată, conținutul mesajului transmis, contextul în care a avut loc distribuirea acestuia, rolul în societate al persoanei, autor al declarațiilor, Colegiul director constată că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2, alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată, se încadrează în limitele libertății de exprimare.

2. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 14.06.2023 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 05.09.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

